

Μουσείο ανοιχτό στο σχολείο

Προσεγγίζοντας μουσειακά προγράμματα

Τα τελευταία χρόνια, τα περισσότερα μουσεία στον δυτικό κόσμο υιοθέτησαν μεθόδους δανεισμένες από το χώρο της σχολικής παιδαγωγικής. Έτσι σιγά-σιγά θεμελιώθηκε η *Μουσειοπαιδαγωγική* και προβλήθηκε η ιδέα ενός μουσείου ανοιχτού όχι μόνο για ενήλικους επισκέπτες αλλά και για μαθητές και που έχει τη δυνατότητα να προσφέρει όχι μόνο τη γνώση αλλά τη χαρά, την ψυχαγωγία, το παιχνίδι.

Η *Μουσειοπαιδαγωγική*, συμβάλλει αποτελεσματικά στην επίτευξη του κύριου σκοπού της εκπαίδευσης, όπως καταγράφεται στην επιστημονική βιβλιογραφία και όπως καθορίζεται στο Αναλυτικό πρόγραμμα ο οποίος αναφέρει ότι «πρωταρχικός σκοπός της εκπαίδευσης είναι η ολόπλευρη ανάπτυξη του ατόμου μέσα από την καλλιέργεια πολλαπλών μορφών γνώσης και επικοινωνίας. Ειδικότεροι στόχοι είναι οι εξής:

- Η καλλιέργεια και η σωματική ανάπτυξη του πνεύματος και του σώματος
- Η απόκτηση κοινωνικής ταυτότητας και συνείδησης
- Η ωφέλιμη χρήση αγαθών του σύγχρονου πολιτισμού και της παράδοσης
- Η ανάπτυξη κριτικής σκέψης
- Η κατανόηση της σημασίας της τέχνης, της επιστήμης και της τεχνολογίας
- Η ανάπτυξη πνεύματος φιλίας και συνεργασίας με όλους τους λαούς της γης

Με όλους τους πιο πάνω στόχους επιτυγχάνεται η ισορροπημένη ανάπτυξη της προσωπικότητας του ατόμου σε όλους τους τομείς της μάθησης, γνωστικό, συναισθηματικό και ψυχοκινητικό, χωρίς να υπερτερεί ο γνωστικός τομέας έναντι των άλλων δυο. Έτσι επιτυγχάνεται η σύνδεση του πολιτισμού και της παράδοσης με την εκπαίδευση.

Κατά την επίσκεψη των μαθητών στο μουσείο η προσέγγιση των εκθεμάτων γίνεται διαθεματικά. Μέσα από στρατηγικές διερεύνησης, οι μουσειοπαιδαγωγοί προσπαθούν να κεντρίσουν το ενδιαφέρον των παιδιών και να εξάψουν τη φαντασία τους, θέτοντας ερωτήματα για έρευνα και ανακάλυψη, γεγονός που απαιτεί την ενεργό συμμετοχή των παιδιών. Πρωταγωνιστικό ρόλο έχουν οι μαθητές ενώ ο εκπαιδευτικός/ μουσειοπαιδαγωγός λειτουργεί ως εμπυχωτής και κάποιες φορές ως συμπληρωματική πηγή γνώσης. Οι μαθητές μέσα από τη συνεργασία στις ομάδες, την παρατήρηση, την ανακάλυψη, τα προσωπικά βιώματα, συνομιλούν με τα εκθέματα, προβληματίζονται και αναδιοργανώνουν τις αντιλήψεις τους σχετικά με τον κόσμο καθώς και τις ικανότητες τους να μαθαίνουν χρησιμοποιώντας όλες τις αισθήσεις τους. Η χρήση ποικίλων δραστηριοτήτων όπως δραματοποιήσεις, ζωντανοί διάλογοι, μουσικές ακροάσεις, παιχνίδια, κατασκευές διεγείρουν την προσοχή και ανταπόκριση των μαθητών. Έτσι μέσα από τη βιωματική μάθηση, τα παιδιά αποκτούν θετική στάση για το μουσείο, το χαίρονται, το απολαμβάνουν αισθητικά και φεύγουν με την επιθυμία να το επισκεφθούν ξανά αλλά και να γνωρίσουν κι άλλα μουσεία.

Γι αυτό στόχος όλων των εκπαιδευτικών είναι να εμπνεύσουν στους μαθητές την αγάπη προς τον πολιτισμό με τη δημιουργία και εφαρμογή εκπαιδευτικών μουσειακών προγραμμάτων, που θα στηρίζονται στην ενεργητική μάθηση και θα βασίζονται στις ανάγκες και τις δυνατότητες των μαθητών, στις δυνατότητες του μουσειακού χώρου και στο αναλυτικό πρόγραμμα του Υπουργείου Παιδείας.

Τερέζα Λαμπριανού (ΕΔΕ)
Συντονίστρια Μουσειακής Αγωγής